

Kako pa pri nas? V Nemški Avstriji razveljavljajo kupne pogodbe, ki so jih sklenili Jugoslovanci s Nemci. Če je kak nemec kupil posestvo, komisija za promet s posestvi tega nakupa ne potrdi. Tako se je n. pr. zgodilo, da je komisija v Lipnici razveljavila Slovencema Jarnejcu in Frančišku Bokavšek v Wagnendorfu pri St. Vidu ob Voglu kupno pogodbo, ki sta jo sklenila dne 22. avgusta 1918 za neko posestvo. A ne samo to. Ker se Bokavšek kot Jugoslovčan ni hotel podpisati za državljana Nemške Avstrije, so iztirali njega in njegovo družino. Takih slučajev je zadnji čas na stotine. Kaj pa pri nas? O naših prometnih komisijah ni slišati prav nič. Zahtevamo, da se te komisije sestavijo iz naših mož in da vržejo vse Nemce, ki nam kljubujejo, čez mejo Jugoslavije. Bodimo vendar tudi mi malo bolj odločni!

Italijansko odposlanstvo je vendar moralo iz Maribora. Dolgo so se držali Lah, ki so prišli — „soudiral“ v Maribor naše gibanje, Maribora. V nedeljo popoldne pa so jo vendar morali odkuriti. Bratili in gostili so se z Nemci in delali proti nam krne naklepe. Osovražili so se pri vsem prebivalstvu. — Na mesto njih pa imamo v Mariboru francosko odposlanstvo, na čelu mu major dr. Reverdy. Ti Francozi pa so si s svojim ljudomilim obnašanjem pridobili srca naših ljudi. Zahajajo v slovensko družbo in se radi pogovarjajo s Slovenci. Francozi nas spoštujejo, Nemci in Lah pa sovražijo.

Shod v Kamnici pri Mariboru. V nedeljo, dne 6. aprila, se je vršil dobro obiskan shod SKZ, katerega je prav spretno vodil tamošnji gerent in nadučitelj Čepe. Govoril je urednik Žebot o političnem in gospodarskem položaju. K besedi se je oglašil tudi odvetnik dr. Vladimir Sernec iz Maribora, ki je slikal trpljenje, preganjanje in brezpravnost Slovencev pred in med svetovno vojno. Sklepečno je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, v kateri zbrani Slovenci ogorčeno protestirajo proti zasedenju jugoslovanskega ozemlja po Lahih ter slovenskih koroških krajih po nemških tolpah, izrekajo vročo zahvalo našemu generalu Maistru, ki je s svojo tunaško armado otel Jugoslaviji Stajersko slovensko ozemlje ter prepričali, da niso mogle divje nemške tolpe pleniti in ropati po naših stajerskih slovenskih okrajih. — Shoda se je udeležilo okoli 500 oseb. Radi velike udeležbe se je moral shod vršiti na prostem pri cerkvi.

Naš položaj se je zadnje dni izdatno zboljšal. V Parizu so naši zastopniki dosegli, da je jugoslovansko vprašanje stopilo močno v ospredje. Novejša pravilo, da je glede mej z Nemško Avstrijo toliko gotovo, da je Maribor in vse ozemlje med Muro in Dravo naše. Tudi glede Koroške se je stvar dobro zasukala. Huda borba se vrši za Beljak, katerega bi rad ugrabil Lah. Vprašanje ogrskih Slovencev še ni prišlo v pretres. Radi Primorja je toliko gotovo, da dobimo Jugoslovanci prost dohod do morja in primerna pristanišča. Ušoda Gorice, Trsta, Pule in Reke še ni odločena. Mirovna posvetovanja gredo zelo počasi naprej. Naši sovražniki na mirovni konferenci so Italijani, ki vrtajo in rovarijo pri zastopnikih drugih narodov proti nam. Požrli bi nam radi solunsko Gorico, naš Trst, Reko in sploh vse naše kraje ob Adriji. Hvala Bogu, da je Wilson bolj na naši strani. — Naši državni poslanci se bodo te dni vrnili iz Beograda na velikonočne počitnice in bodo poročali svojim volilcem o delovanju v Narodnem predstavništvu. — Na Kranjskem rovarijo liberalci in razni nezadovoljčki proti „Slov. ljudski stranki“. Ustanovili so novo „kmečko“ stranko, v kateri so združeni uskoki obeh strank, a komando imajo liberalci.

Krajevni odbori »Slov. Kmečke zveze« so se ustanovili v St. Ilju pod Turjakom, v St. Vidu nad Valdekom in v St. Florijanu v Doliču. Zanimanje za organizacijo kmetov je bilo splošno.

Tedenske novice.

Naročnikom in sotrudnikom. V današnji številki smo zopet pričeli z nadaljevanjem zanimive povesti »Vojaški novinec«, ki smo jo morali radi pomanjkanja prostora in plina prekiniti. Prihodnja (velikonočna) številka izide — če medtem zopet ne nastanejo kakšne nepričakovane ovire — na osemih straneh.

† Župnik Vid Janžekovič. V četrtek, dne 3. t. m., popoldne je v mariborski bolnišnici po daljši in mučni bolezni bogu vdano izdihnil svojo blago dušo vlč. g. Vid Janžekovič, mnogozaslužni župnik v Svečini. Rojen je bil leta 1860 pri Sv. Marjeti niže Ptuja in v mašnika posvečen l. 1886. Kot kaplan je služboval pri Sv. Štefanu pri Zus-

mu, na Sladkigori, v Poljčanah, v Čadramu, pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in pri Sv. Jakobu v Slov. gor. do leta 1906, ko je bil imenovan za župnika v Svečini. Čeprav je bil rajni posebljena dobrotljivost, miroljubnost in ponižnost, je vendar tudi on bil žrtev krute gonje in preganjanja Slovencev ob izbruhu svetovne vojne leta 1914. Bolezni, katero mu je povzročil zli dah imenovanega leta, se ni mogel več iznebiti in podvreči se je moral težki operaciji v mariborski bolnišnici, kateri je pa podlegel. Kot župnik na naši severni narodni meji je vselej in neustrašeno stal na braniku za naše verske in narodne svetinje, vsled česar je moral prestati premnogo obrekovanj in preganjanj; toda tilnika ni klonil nikdar in potrnosti ni poznal. Temu blagemu in narodno zavednemu duhovniku je zdaj pretrgala kruta smrt nit življenja. Stajerski obmejni Slovenci izgubijo v rajnem ne le za dušni blagor župljanov vnetega duhovnika, marveč tudi svojega austrašenega narodnega zagovornika in branitelja. Pogreb dragega rajnega se je vršil v nedeljo, dne 6. aprila, ob 3. uri popoldne na pokopališče v Svečini. Udeležba ljudstva iz obmejnih krajev je bila ogromna. Kljub nedelji, ko imajo duhovniki obilo opravil doma, se je vendar udeležilo spreveda trinajst duhovnih sobratov. Slovo v cerkvi je govoril župnik velečastiti gospod Evald Vračko iz St. Ilja. Sprevod je vodil jarenski dekan č. g. Čížek, ki mu je govoril tudi nagrobno. Domači pevski zbor je zapel ob gomili žalostinko. Domači župljani se kar niso mogli ločiti od groba svojega preljubljenega dušnega pastirja. Obmejni Slovenci smo z rajnim gospodom Vidom mnogo, mnogo izgubili. Bil je tih, miren a zelo vstrajen delavec na narodnem polju. Tilnika ni upognil pred nasprotniki, ki so ga hoteli zdobiti, temveč je vstrajal kot junak! Slava spominu obmejnega buditelja! Svečila mu večna luč!

† Župnik in bivši dekan Henrik Verk. Komaj je črna zemlja zagrnila telesne ostanke nepozabnega č. g. Vida Janžekoviča, že je prinesel brzjav v Maribor drugo žalostno novico, da je Vidmu ob Savi dne 6. aprila zvečer umrl tamkajšnji župnik č. g. Henrik Verk. Rojen je bil leta 1846 pri Sv. Petru na Medvedovem selu in v mašnika posvečen leta 1873. Kot kaplan je služboval pri Sv. Frančišku v Sav. dol., v Koprivnici in na Pilštanj, kjer je postal provizor in leta 1885. župnik. Od leta 1894. do 1900 je bil župnik in dekan na Vidmu, od leta 1900 do 1904 nadžupnik in dekan v Vuzenici, od 1904 do 1907 župnik in dekan v Kozjem, od 1907 do smrti zopet župnik (in dekan do leta 1910) na Vidmu. Blagi pokojnik je na vseh krajih, kjer je služboval, bil neumoren in neutrudljiv pastir neumrjočih duš. Za njegovo nesebično delo so ga predstojniki odlikovali s tem, da je leta 1897 postal duhovni svetovalec. Blagemu duhovniku večni pokoj!

Duhovniške vesti. Na župnijo Sv. Jerneja v Slov. Bistrici je bil dne 1. aprila umeščen vlč. g. Jožef Cerjak, upokojeni župnik rajhenburški. — Župnijo Sv. Danijela v Razborju je dobil č. g. Jožef Kodrič, kaplan v Slivnici pri Celju. — Kot provizor v Svečini je nastavljen bivši vojni kurat č. g. Mihael Barbič. — Č. g. Martin Vrzelač, kaplan v Marbeku, je nastavljen kot provizor v Pernicah. — Predstavljen je č. g. Janko Slavič od Sv. Marjete niže Ptuja v Marbek. — Č. g. Jožef Ozimič, ki je bil radi bolezni dosedaj na dopustu, je nastavljen za kaplana pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Maribor dobi slovenske šole. V Maribor je dospelo te dni nad 40 slovenskih učiteljev in učiteljic, ki so prevzeli mariborske ljudske in meščanske šole. Za slovenske otroke se bo vršil slovenski pouk. Po dolgoletnih borbah se je torej posrečilo doseči mariborskim Slovencem to, kar smo tako iskreno želeli. Slovenski učitelji, dobrodošli v slovenskem Mariboru. — Tudi okoliške šole so spremenjene v čisto slovenske. Povsod napredek!

Plačevanje osebno-dohodninskega davka ustavljeno. Vlada se je prepirala, da so odstavljene nemški in nemčurški uradniki naložili kmetom naravnost neverjetno visoke davke, zato je zdaj odredila, da se mora vršiti nova cenitev in se vsa dosedanja osebno-dohodninska obdajba razveljavi. Kdor je torej že dobil plačilni nalog, pa še davka ni plačal, naj dotični plačilni nalog shrani, a plačati ni treba. Pač pa zahtevamo, kar smo že večkrat povdarjali, da se morajo cenilne komisije, kjer se še to dosedaj ni zgodilo, nemudoma preurediti.

K velikonočnim praznikom. Silna draginja je. Nekateri trgovci, se zdi, tudi prehudo dražijo blago, če pa drugi isto blago bolj po ceni dajejo. Tudi z

živinskimi cenami je tako, zlasti s jajci, ko je promet prost. Ubogo ljudstvo, katero ali premali ali pa nič ne zasluži, se upravičeno boji prihodnosti. Prazniki so pred durmi. Obračamo se na pravičnost in usmiljenost premožnejših, še vedno krčasnko mislečih ljudi, ki jih še vedno vodi duh Kristusov: Naj skušijo po raznih župnijah pri klavni živini in mesu, pa pri moki in drugih živilih ubogim znižati cene in jim, kakor le veje in snajo, pomagati, da bodo revnejši sloji imeli tudi vse seve svete praznike.

Dva vajenca se takoj sprejmeta v Tiskarno sv. Cirila v Mariboru. Zahteva se popolno znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi ter va razreda srednje šole ali pa tri razrede meščanske šole.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridelane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s poštno vred znaša K 3 40. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite takoj po tej najnovejši knjižici.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je »Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov«, ki jo je spisal Malija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457 priporočilo kot učni pripomoček srednje in ljudskošolski mladini. Cena 1 K, po pošti K 1 20; pri naročbi nad 50 iztisov dobijo gg. učitelji in učiteljice 10% popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Marija, Salustina Maš. Premisljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Rohinjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnoma izvrstnega molitvenika za Slovence do sedaj nismo imeli. Pisal je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svoje mu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v pravi meri osm obširnih premisljevanj o Zlatosti Matine Božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski molitveni književnosti. Premisljevanjem sledi veliko kratkih molitvenih pobožnosti v svet Zlatosti Matine in v svet izpolnjenju Jezusovemu, štiri sv. maše in štiri molitve in molitev in pobožnosti. ON koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnike, za umrle in za rajne. Nova knjiga prav toplo priporočamo. Cena s poštno vred K 2 50. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Shodi in prireditve.

V nedeljo dne 13. aprila: V Dolu pri Hrastniku takoj po prvem sv. opravilu v prostorih g. Petra Šentjurc občni zbor kmetijske zadruge. Člani zadruge pridite polnoštevilno, da se sami prepričate o delovanju zadruge! — Po tem občnem zboru se vrši občni zbor slov. kat. izobr. društva. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu po rani maši shod S. K. Z. Govori nadrevizor Vlad. Pušenjak. — Pri Sv. Štefanu pri Šmarju popoldne po večernicah shod S. K. Z. Govori nadr. Vlad. Pušenjak. — V Ptuj ob 10. uri popoldne v gornji dvorani Narodnega doma redni obč. zbor konjerejske zadruge. Vabljeni so vsi konjerejci, tudi nečlani. Na dnevnem redu je med drugim dvojnih predavanj. — V Svečini po rani sv. maši v šoli shod SKZ. Govorita urednik Žebot in odvetnik dr. Leskovar. — Pri Sv. Andražu v Slov. gor. ob 3. uri popoldne v šoli letni občni zbor čebelarke podružnice z običajnim vsporedom. Na vsporedu je tudi predavanje in mikroskopično razkazovanje iz čebelne anatomije. Pridite v obilnem številu čebelarji domači in iz sosednjih župnij, starejši in mlajši, kateri želite na novo pristopiti ali se čebelarenja na novo poprijeti. — V St. Ilju v Slov. gor. po rani maši v Slovenskem domu velik ljudski shod. Govori dr. Jerovšek. — V Zgor. Sv. Kungoti po rani sv. maši v šoli velik ljudski shod za Kungoto in sv. Jurij ob Pesnici. Govori urednik Žebot in dr. Leskovar. — Pri Sv. Križu na Murskem polju takoj po rani maši zborovanje kmetijske podružnice v Kosijevi gostilni v Križevcih. Na dnevnem redu pride poročilo o dohodnini, vojnem davku in davku na vojne dobičke ter razne kmetijske zadeve. Naj noben od ne izostane. — Na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici po večernicah gospodarski shod Kmetijske podružnice.

V ponedeljek dne 21. aprila: V Žičah popoldne ob 3. uri v posojilniških prostorih redni občni zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dnev-